

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՌԻ ՄԱՐԶ

ՔԱՐԻՆՁ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2014-2017 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ

ԾՐԱԳԻՐ (ՀԶՔԾ)

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարին կից, խորհրդակցական կարգով գործող ՀԶՔԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից, խորհրդատու՝ Վահրամ Շահբազյան, <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության փորձագետ

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Նորիկ Մկրտումյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 29.05.2014 թ. թիվ 12 -Ն որոշմամբ
(նիստի ամսաթիվը)

ՔԱՐԻՆՁ 2014թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	5
2. Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում.....	19
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում.....	21
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում....	23
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում.....	28
6. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրը.....	63
Եզրափակում.....	64
Հավելված 1. Համայնքի հիմնական ցուցանիշների սահմանում և գնահատում.....	66

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Լոռու մարզի Քարինջ գյուղական համայնքի 2014-17թթ. զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶԲԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով <Տեղական ինքնակառավարման մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի) իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԲԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և ծրագրային հիմքերը:

ՀԶԲԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքում առկա ենթակառուցվածքը և մատուցվող ծառայությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Ելնելով այն իրողությունից, որ համայնքը փոքր է իր բնակչության թվաքանակով և ֆինանսական կարողություններով, համայնքի ՏԻՄ-երն ի վիճակի չեն իրականացնել օրենքով իրենց վերապահված լիազորություններն ամբողջ ծավալով և բոլոր ոլորտներում: Այդ պատճառով սույն ՀԶԲԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԲԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը), որոնց կառավարման համար նախատեսվել են որոշ գործողություններ ու միջոցառումներ:

Համայնքի 2014-17թթ. ՀԶԲԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով աստիճանաբար բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶԲԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող խորհրդակցական մարմինը՝ ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԲԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶՔԾ-ի 1-ին բաժնում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶՔԾ-ի մշակման չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶՔԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՔԾ-ի 2-րդ բաժնում սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀԶՔԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՔԾ-ի 3-րդ բաժնում ներկայացվում են պետության, միջազգային և տեղական դոնոր, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք չորս տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, գործողությունները և միջոցառումները:

ՀԶՔԾ-ի 4-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք չորս տարիների եկամտային ցուցանիշները:

ՀԶՔԾ-ի 5-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ ելնելով համայնքի իրավիճակի գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶՔԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶՔԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք չորս տարիների:

ՀԶՔԾ-ի 6-րդ բաժնում ներկայացվում է համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման քառամյա ծրագիրն՝ ըստ տարիների:

ՀԶՔԾ-ի եզրափակումում ներկայացվում են համառոտ մոտեցումներ՝ ՀԶՔԾ-ի իրականացման, մշտադիտարկման (մոնիթորինգի), վերահսկման և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման, ՀԶՔԾ-ում փոփոխությունների և (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՎՆԱՐԿ

Քարինջ գյուղը հիմնադրվել է 1841 թվականին: Գյուղի բնակիչների նախնիների հիմնական մասը այստեղ հաստատվել են Արցախից:

Գյուղը գտնվում է Չաթինդաղ լեռան ստորոտում, ծովի մակերևույթից 1230 մ բարձրության վրա: Գյուղն իր գեղեցիկ աշխարհագրական դիրքով և գեղատեսիլ բնությամբ արժանացել է հայ մեծ նկարիչ Մարտիրոս Սարյանի վրձնին (1952թ.), այդ նկարը պատկերված է հայկական 5-հազարանոց թղթադրամի վրա:

Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները, որից հիմնականում տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 3601,08 հա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 150 կմ, մարզկենտրոնից՝ 40 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 25 կմ: Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Թումանյան քաղաքային և Մարց, Դսեղ ու Ակներ գյուղական համայնքներին:

Համայնքի տարածքում կան բազալտի հանքավայրեր:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակչության թիվը կազմում է 726 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 358 և կանայք՝ 368: Բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմն այսպիսին է՝

- 0-6 տարեկան - 70 մարդ
- 7-17 տարեկան - 146 մարդ
- 18-63 տարեկան - 421 մարդ
- 64 և ավելի տարեկան - 89 մարդ
- կենսաթոշակառուների թիվը - 117 , այդ թվում տարիքային և աշխատանքային թոշակառուներ՝ 115 մարդ
- հաշմանդամներ - 20 մարդ, այդ թվում մանկուց հաշմանդամներ՝ 2 մարդ
- միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ - 3 մարդ
- աշխատունակներ - 400 մարդ
- զբաղվածներ - 290 մարդ
- գործազուրկներ - 110 մարդ, այդ թվում զբանցված՝ 3 մարդ, չզբանցված՝ 107 մարդ
- տնային տնտեսությունների թիվը - 175
- ընտանիքների թիվը - 210
- ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում հաշվառված ընտանիքների թիվը - 38 , այդ թվում նպաստառու ընտանիքների թիվը՝ 31:

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2012թ. սեպտեմբերին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել են համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 5 անդամից, և համայնքի ղեկավարը, որը կազմավորել է համայնքի աշխատակազմը՝ բաղկացած 6 աշխատակցից: Ստորև բերվում է համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատակիցների հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերը՝

- համայնքի ղեկավար -	1 միավոր, 142,0 հազ. դրամ
- համայնքի աշխատակազմի քարտուղար -	1 միավոր, 98,0 հազ. դրամ
- առաջատար մասնագետ - հաշվապահ -	1 միավոր, 96,0 հազ. դրամ
- առաջին կարգի մասնագետ -	1 միավոր, 65,0 հազ. դրամ
- երկրորդ կարգի մասնագետ -	1 միավոր, 64,0 հազ. դրամ
- համակարգչային օպերատոր -	1 միավոր, 64,0 հազ. դրամ
- հավաքարար -	1 միավոր, 60,0 հազ. դրամ
Ընդամենը -	7 միավոր, 589,0 հազ. դրամ

Համայնքում գործում է <Քարինջ համայնքի մանկապարտեզ> համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունը (ՀՈԱԿ), որի աշխատակազմը բաղկացած է 2 աշխատակցից: Դրանց հաստիքացուցակը և աշխատավարձերի պաշտոնային դրույքաչափերն են՝

- տնօրեն -	1 միավոր, 71,0 հազ. դրամ
- դաստիարակ -	1 միավոր, 60,0 հազ. դրամ
Ընդամենը -	2 միավոր, 131,0 հազ. դրամ

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ: Ներկայում համայնքի սեփականություն համարվող գույքն ունի հետևյալ ցանկն ու վիճակը (աղյուսակ 1)՝

- մանկապարտեզ, որի շենքում տեղակայված են նաև համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը, բուժկետը, <Հայփոստի> բաժանմունքը և համայնքային հանդիսությունների սրահը,
- նախադպրոցական ուսումնական հաստատության (մանկապարտեզի) անավարտ շենք, որն ունի վերականգնման և վերակառուցման կարիք,
- ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ՝ խմելու ջրի ջրագծեր և տեխնիկական ջրի ջրագծեր, որոնք ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- ներհամայնքային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 3 հատ, որոնցից 2- ը՝ «Ներքնի թաղի» և «Վերնի թաղի» գերեզմանատներն ունեն ցանկապատման կարիք,

- ավտոպարկ (գարաժ), որը շահագործվել է խորհրդային տարիներին, այժմ անմխիթար վիճակում է,
- ավտոմեքենա ՈւԱԶ 469, որը գտնվում է անսարք վիճակում:

Աղյուսակ 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Մանկապարտեզ	գ. Քարինջ	1961	312 քմ	բավարար	Պատուհանների փոխարինման	17 պատ.
2.	Անավարտ մանկապարտեզ	գ. Քարինջ 7-րդ փ. 17շ.	1990	11264 քմ	վատ	վերականգնման, վերակառուցման	
3.	Խմելու և տեխնիկ. ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ	գ. Քարինջ	1970-73թթ.	2,2 կմ, 4,5 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
4.	Ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ	գ. Քարինջ		3,0 կմ	բավարար	ասֆալտապատման	
5.	Ներհամայնքային փողոցներ	գ. Քարինջ		6,0 կմ	շատ վատ	նորոգման, բարեկարգման	
6.	Գերեզմանատուն	գ. Քարինջ		3 հատ	բավարար	ցանկապատման	2-ը
7.	Ավտոպարկ (գարաժ)	գ. Քարինջ 8-րդ փ. 2շ.	1978	1684 քմ	անմխիթար	փոխարինման	
8.	Ավտոմեքենա ՈւԱԶ 469	գ. Քարինջ	1974	1 հատ	անսարք	փոխարինման	

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքում կա արտադրական 4 միավոր՝

- «Գնել Մելքունյան» անհատ ձեռներեց (ա/ձ), շահագործում է հանքավայր, զբաղվում է բազալտի վերամշակմամբ, արտադրում է քարե սալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 6,
- «Ալբերտ Մխիթարյան» ա/ձ, արտադրում է քարե սալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 8,
- «Կարեն Հարությունյան» ա/ձ, արտադրում է քարե սալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 4,
- «Թթնաձոր» ՍՊԸ, գործել է մինչև 2013 թվականը, արտադրել է քարե սալիկներ:

Համայնքում գործում է <Արոս օգտագործողների սպառողական կոոպերատիվը>, որը մատուցում է գյուղատնտեսական (հատկապես՝ խոտի հնձի) աշխատանքների ծառայություններ:

Համայնքում չկան գործող ոչ կառավարական կազմակերպություններ (ՀԿ-ներ, հիմնադրամներ և այլն) և քաղաքական կուսակցությունների մասնաճյուղեր:

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն):

Համայնքի սեփականություն համարվող, <Բոխուտ-թալա> հանդամասից ինքնահոս եկող խմելու ջրի ջրատարը կապիտալ վերանորոգվել է 2004 թվականին ՀՄՆՀ-ի աջակցությամբ, սակայն ներկայում ջրատարի որոշ հատվածներում կարիք կա ընթացիկ նորոգման: Համայնքի բնակչությունը խմելու ջուրը ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի դպրոցը, մանկապարտեզը և բուժկետը:

Համայնքն ապահովված է նաև տեխնիկական ջրով, որի <Ջարդուտ> հանդամասից եկող ջրատարը հիմնովին վերանորոգվել է 2012 թվականին ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության ԾԻԳ-ի աջակցությամբ: Ներկայում համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն ապահովված է բավարար քանակությամբ տեխնիկական ջրով: Սակայն, համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի):

2008 թվականին Մարց գյուղից մինչև Քարինջ գյուղի կենտրոն անցկացվել է գազատար, իսկ 2011 թվականին այն շարունակվեց և հասցվեց մինչև գյուղի դպրոց: Սակայն, համայնքի բնակչությունը և դպրոցն առայժմ կապույտ վառելիքից չեն օգտվում: Համայնքի ամբողջական գազաֆիկացումը մեծապես կնպաստի բնակչության կենցաղային խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաև կփրկի համայնքի անտառային ֆոնդը ոչնչացումից: Համայնքի գազաֆիկացման ներքին ցանցն անցկացնելու դեպքում նրա երկարությունը կկազմի մոտ 2 կմ:

Համայնքում աղբահանությունն իրականացվում է մասնակիորեն՝ ամիսը մեկ անգամ, համայնքի սուղ միջոցներով: Համայնքը չունի աղբատար մեքենա, առանձին հատկացված աղբավայր, որն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի մաքրության, գեղատեսիլ բնության պահպանության վրա:

Համայնքում կա 3 գերեզմանատուն, որոնցից «Խաչի հողեր» կոչվող տարածքի գերեզմանատունը ցանկապատված է մետաղյա ցանցով, իսկ մյուս երկուսը ցանկապատված չեն, որի պատճառով անասուններն անարգել մուտք են գործում այդ գերեզմանատների տարածքներ՝ առաջացնելով բնակչության արդարացի դժգոհությունը: Ներկայում «Վերնի թաղի» գերեզմանատունը համարվում է փակ:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բազմաբնակարան բնակելի շենքեր չկան, իսկ բնակելի առանձնատների քանակը 163 է, որոնց ընդհանուր մակերեսը կազմում է մոտ 16300 քմ: Առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունի, իսկ նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով

առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 3601,08 հա, այդ թվում՝

- գյուղատնտեսական նշանակության հողեր – 1080,16 հա,
- բնակելի ֆոնդի հողեր – 76,31 հա,
- բնապահպանական նշանակության հողեր – 17,3 հա,
- անտառային և ջրային ֆոնդերի հողեր – 2409,56 հա,
- արդյունաբերական նշանակության հողեր – 13,25 հա,
- էներգետիկայի ենթակառուցվածքների հողեր – 4,5 հա:

1991թ. հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհմանը մասնակցել են համայնքի բոլոր 175 տնային տնտեսությունների 210 ընտանիքները: Համայնքի սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է 0,78 հա, այդ թվում 0,38 հա-ը՝ վարելահող (տնամերձի հետ միասին), 0,4 հա-ը՝ խոտհարք:

Համայնքի սեփականություն համարվող հողերը կազմում են 941,08 հա, որոնցից 11,14 հա վարելահողերը (25 տարով) և մոտ 500 հա արոտավայրերը (1 տարի ժամկետով) վարձակալությամբ տրամադրվում է համայնքի բնակիչներին:

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը: Սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում, այդ պատճառով համայնքի վարելահողերն աստիճանաբար վերածվում են խոտհարքների կամ բնակչությունն անասնակերի մի մասը ստիպված է լինում գնել հարևան համայնքներից:

2012 թվականին համայնքի տարածքում պետության կողմից իրականացվել է արոտավայրերի ջրարբիացման աշխատանքներ, որոնք իրենց դրական ազդեցությունը թողեցին թե անասունների մթերատվության բարձրացման և թե նրանց քանակի ավելացման գործում: 2014թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը կազմել է 555, այդ թվում կով՝ 258, իսկ մանր եղջերավոր անասունների քանակը՝ 592, այդ թվում ոչխար՝ 393, այծ՝ 199: Համայնքի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսություն պահում է նաև որոշ քանակության թռչուններ, առավելապես՝ հավեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար: Համայնքի մի քանի տնային տնտեսություններ հաջողությամբ զբաղվում են նաև մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց

տնամերձերում աճեցնում են նաև կարտոֆիլ, բանջարաբուստանային կուլտուրաներ՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում, մանավանդ որ բոլորովին վերջերս ընդհատվել է համայնքի ավտոբուսային հաղորդակցությունը մարզկենտրոն Վանաձորի հետ:

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Դսեղի անտառտնտեսության կողմից: Չմեռնամուտին անտառտնտեսության կողմից անտառում կատարվում են սանիտարական հատումներ՝ համայնքի յուրաքանչյուր տնային տնտեսությանը տրամադրելով մինչև 8 խմ վառելափայտ:

Համայնքում աղբավայր չունենալը մեծապես վնասում է բնությանը և շրջակա միջավայրին: Համայնքի տնային տնտեսություններն իրենց արտադրած կենցաղային աղբն անթույլատրելիորեն թափում են այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ կարիք կա լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից: Համայնքն իր ուժերով ի վիճակի չէ լուծելու աղբավայրի հարցը և աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպումը, այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ է ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ:

Վիճակն անմխիթարական կարելի է համարել նաև «Ջարդուտ» հանդամասից հոսող տեխնիկական ջրի ջրային ավազանում, որի որոշ հատվածներում ջուրը՝ մինչև ջրամբար հասնելը, հոսում է բաց վիճակում, և այնտեղ անարգել մուտք են գործում անասունները: Դա հղի է սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգով:

Բնության և շրջակա միջավայրի պահպանման ուղղությամբ անելիքներ ունեն նաև համայնքում գործող քարի վերամշակման արտադրամասերը, քարհանք շահագործողները, որոնց գործունեության նկատմամբ անհրաժեշտ է ՏԻՄ-երի մշտական վերահսկողությունը:

1.11 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 9 կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղի վարչական սահմաններ 3 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ, սակայն այդ ճանապարհը ասֆալտապատ չէ: Մնացած 6 կմ-ոց մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման: Ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ, արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգ:

Համայնքից մինչև մոտակա շուկա (քաղաք Թումանյան) ճանապարհի երկարությունը կազմում է մոտ 7 կմ, այն խճապատ է, կարիք ունի ասֆալտապատման: Ներկայում

համայնքի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Համայնքի տարածքում տեղակայված չեն ճանապարհային երթևեկության նշաններ՝ չնայած համայնքում շահագործվում է 40 մարդատար և 23 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա: Համայնքում կա նաև մասնավոր 7 տրակտոր, որից 5-ը թրթուրավոր են, իսկ 2-ը՝ անիվավոր: Համայնքի սեփականությունն է համարվում միայն 1 մարդատար ավտոմեքենա՝ ՈւԱԶ 469, որը ներկայում անսարք վիճակում է և ոչ պիտանի հետագա շահագործման համար:

Համայնքի տարածքում կա նաև 2 փոքր կամրջակ, որոնք գտնվում են համայնքով անցնող գետակի վրա:

1.12 ԱՌԵՎՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում է առևտրի 5 կետ, որոնք հիմնականում զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Նրանք բոլորն էլ հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում են համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջեին՝ գործունեության թույլտվության համար: Առևտրի այդ կետերը հիմնականում տեղակայված են առևտրով զբաղվողների բնակելի առանձնատներում, բացառությամբ մեկի, որը գտնվում է վագոն-տնակում:

Համայնքում չկա կենցաղսպասարկման և ծառայությունների ոչ մի օբյեկտ:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում է 99 աշակերտ: Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազում է: Դպրոցում աշխատում է 27 աշխատող, որոնցից 18-ը մանկավարժ է: Դպրոցի շենքը հիմնականում վերանորոգված է և ներկայում գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է վառելափայտով, սակայն ցանկալի է մոտ ապագայում այդ նպատակով օգտագործել գազ, քանի որ անցկացված գազատարի և դպրոցի միջև հեռավորությունը կազմում է ընդամենը 50 մ: Դպրոցի շենքը ներկայումս կարիք ունի միայն ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, դռների ու պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման և ջրահեռացման համակարգի (կոյուղու) կապիտալ նորոգման:

Համայնքում գործում է նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունը՝ մանկապարտեզը, որտեղ հաճախում են 15 երեխաներ և աշխատում են 2 աշխատողներ: Համայնքի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, միայն կարիք է զգացվում պատուհանների փոխարինման, այն ներկայում բավարար վիճակում է, ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Այդ գործում մանկապարտեզին օգնում են նաև «Վորլդ Վիժն - Հայաստան»

կազմակերպության Ալավերդու տարածքային զարգացման ծրագիրը (ՏԶԾ) և «Ալվան ծաղիկ» բարեգործական կազմակերպությունը:

Մանկապարտեզը գործում է 5-ժամյա աշխատակարգով, երեխաներին տաք սնունդ չի տրվում, երեխաները մանկապարտեզում չեն քնում: Դա բացատրվում է այն հանգամանքով, որ մանկապարտեզի շենքում են տեղակայված նաև գյուղապետարանը, գրադարանը, բուժկետը, <Հայփոստի> բաժանմունքը և համայնքային հանդիսությունների սրահը: Մանկապարտեզի պայմանները հնարավոր կլինի ընդլայնել միայն համայնքային նոր կենտրոնի շենքի կառուցման և շահագործման դեպքում, ուր կարելի կլինի տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկների մեծ մասը:

Համայնքի ավագանու որոշմամբ, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների ծնողական ամսական վճարը կազմում է 2000 դրամ: Մանկապարտեզի պահպանման մնացած ծախսերը սուբսիդավորվում է համայնքի բյուջեից:

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքի մշակույթի տունն ավերվել է 1988 թվականին տեղի ունեցած Սպիտակի երկրաշարժի ժամանակ: Ներկայումս մշակութային կյանքը համայնքում անբավարար վիճակում է: Մշակույթի տան բացակայությունն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում նաև երիտասարդների հետ տարվող աշխատանքներում: Մի խոսքով, մշակույթի նոր տունն օդ ու ջրի պես անհրաժեշտ է համայնքին: Համայնքի անավարտ մանկապարտեզի վերակառուցման և վերանորոգման դեպքում այն կարելի է վերափոխել և շահագործել որպես մշակույթի տան, այս հարցում համայնքը կարիք ունի ՀՀ պետական համապատասխան մարմինների մասնագիտական եզրակացության, ինչպես նաև դրական եզրակացության դեպքում՝ համապատասխան ֆինանսական աջակցության:

Համայնքի գրադարանը տեղակայված է մանկապարտեզի շենքի 2-րդ հարկում, ունի մոտ 5000 կտոր գրքային ֆոնդ: Գրադարանավարի պարտականությունները, համատեղության կարգով, դրված է համայնքի աշխատակազմի մասնագետներից մեկի վրա:

Մեկ ուրիշ գրադարան գործում է նաև համայնքի միջնակարգ դպրոցում՝ 3129 կտոր գրքային ֆոնդով: Այդ գրադարանի պայմանները նույնպես բավարար են:

Համայնքում կան նաև կիսավեր 1 եկեղեցի և 1 մատուռ, որոնք ևս կարիք ունեն վերակառուցման և վերանորոգման՝ բնակչության հոգևոր կարիքները հոգալու համար:

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքում գործում է բուժկետ՝ Թումանյան քաղաքի առողջության կենտրոնի մասնաճյուղը, որտեղ աշխատում է 1 բուժքույր: Բուժկետը տեղակայված է համայնքի մանկապարտեզի շենքում, բարվոք վիճակում է, ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ, առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով:

2012 թվականին համայնքի բյուջեի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի համաֆինանսավորմամբ բուժկետի մուտքի մոտ կառուցվել է սպասարահ, որը 2014 թվականի սկզբին կահավորվել է անհրաժեշտ գույքով:

Համայնքի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև համայնքի երիտասարդները: Համայնքում գործում է ֆուտբոլի խմբակ, որը հասարակական հիմունքներով ղեկավարում է համայնքի սոցիալական աշխատողը, իսկ խմբակին մարզագույքով և խաղակոշիկներով ապահովում է «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ն:

1.16 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքի մանկապարտեզի բակային տարածքում գործում է խաղահրապարակը, այն հիմնականում ծառայում է մանկապարտեզ հաճախող, ինչպես նաև այդ թաղամասում բնակվող երեխաներին: Այդ խաղահրապարակը մասնակիորեն վերանորոգվել և ցանկապատվել է նորից համայնքի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի համատեղ ուժերով, սակայն ներկայում այնտեղ կարիք կա ավագային խաղահրապարակի կառուցման և համապատասխան խաղամիջոցների տեղադրման:

1.17 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 400 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից մշտական աշխատանքով (այդ թվում՝ գյուղատնտեսական) զբաղված են միայն 290-ը, մնացած 110-ն աշխատանք չունեն, սակայն վերջիններից միայն 3-ն են գրանցված Ալավերդու տարածաշրջանային զբաղվածության կենտրոնում որպես գործազուրկներ, քանի որ համայնքի բնակիչները հիմնականում հողերի սեփականատերեր են և, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, չեն կարող համարվել գործազուրկ:

Համայնքի մոտ 210 ընտանիքներից 38-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 31 ընտանիքները (ընդհանուրի մոտ 15 %-ը): Համայնքում բնակվում են նաև մոտ 20 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 3 երեխա:

Համայնքի ընտանիքների մեծ մասը սոցիալապես խոցելի են՝ բազմաբնույթ սոցիալառողջապահական խնդիրներով: Համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Ալավերդու տարածաշրջանային ՄՕՏԳ-ի (պետական պատվերի շրջանակներում), գյուղապետարանի, «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի, ինչպես նաև Ալավերդու <Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն> ՀԿ-ի (դոնոր կազմակերպությունների կողմից դրամաշնորհային ծրագրի առկայության դեպքում) կողմից:

1.18 ԲՆԱԿԻԶՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ

Հատկապես վերջին 2-3 տարիների ընթացքում նկատվել է որոշակի դրական տեղաշարժ համայնքի ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում, ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն

նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Մյուս կողմից, համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հասարակական հանրագուտ աշխատանքներին, հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: Համայնքի դպրոցում կամ գյուղապետարանում տարեկան 1-2 անգամ կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը (համայնքի ղեկավարը և ավագանու անդամները) և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ:

Համայնքի ավագանու կողմից առայժմ չի ընդունվել տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգը, համայնքը չունի տեղեկատվության տարածման ժամանակակից միջոցներ (թերթ, համացանցային կայք, տեղական հեռուստատեսություն և այլն): Համայնքում մշակույթի տան և համայնքային կենտրոնի բացակայությունը մեծապես խոչընդոտում է հանրային հավաքների ու միջոցառումների կազմակերպմանը, բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.19 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտը մինչև վերջերս տարերային բնույթ է կրել, ներկայում այն սաղմնային վիճակում է: 2012 թվականին համայնքում, ավագանու որոշմամբ, ստեղծվել է աղետների դեպքում բնակչության տարահանման հանձնաժողովը, հաստատվել է բնակչության տարահանման գործողությունների պլանը:

Չնայած համայնքի ՏԻՄ-երի շահագրգռվածությանը և պատրաստակամությանը, նրանք առայժմ չունեն այլ համագործակցություն աղետների ռիսկի նվազեցման ոլորտում գործող մարզային համապատասխան մարմինների հետ: Դա է պատճառը, որ համայնքում առայժմ չի իրականացվել տեղական մակարդակում խոցելիության և կարողությունների գնահատման որևէ գործողություն, որի հիման վրա հնարավոր կլիներ պլանավորել ու իրականացնել համայնքին սպառնացող աղետների ռիսկի նվազեցման նպատակամետ գործողություններ ու միջոցառումներ:

1.20 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող արտադրական 3 ա/ձ-երի, համայնքային աշխատանքների սպառողական կոոպերատիվի և առևտրի 5 մանր կետերի գործունեությամբ, որոնց հետ ՏԻՄ-երը մշտապես պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միննույն է, համայնքում բիզնեսի զարգացման վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Ամփոփելով, համայնքի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են **հավելված 1**-ում: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայում առկա **ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները**: Դրանք են՝

- համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,
- համայնքը չունի գյուղապետարանի շենք, համայնքային կենտրոն և մշակույթի տուն,
- համայնքը չունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- համայնքը չունի աղբավայր և աղբատար մեքենա, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ,
- ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին լուսավորության համակարգ, ճանապարհային երթևեկության նշաններ,
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվում խոտհարքների, իսկ վերջիններիս տարածքները չեն բավականացնում համայնքում անասնապահության հետագա զարգացման համար,
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում,
- համայնքի մանկապարտեզը (նախակրթարանը) գործում է մասնակիորեն՝ չնայած համայնքում առկա է դրա ընդլայնման և ամբողջական գործարկման պահանջարկը,
- համայնքում առկա է գազամատակարարման ներքին ցանցի անցկացման խնդիրը,
- համայնքի դպրոցի շենքը կարիք ունի ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման և դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման,
- համայնքի գյուղապետարանի, մանկապարտեզի, գրադարանի և դպրոցի շենքերը չունեն ջեռուցման համակարգեր, որի պատճառով այդ հիմնարկները ձմռանը ստիպված են իրենց շենքերը տաքացնել վառելափայտի վառարանների միջոցով,
- համայնքի 3 գերեզմանատներից 2-ը ցանկապատված չեն,
- համայնքից տարեցտարի արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում համայնքի դպրոցի աշակերտների, մանկապարտեզի սաների թվերի վրա, որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով հանդերձ,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ ¼-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք,
- համայնքի եկեղեցին և մատուռը կիսավեր վիճակում են:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ քառամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2014-17թթ. ՀԶՔԾ-ում՝ ելնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՅՎ – ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը (մոտիկությունը մարզկենտրոն Վանաձորին, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդուն, հանրապետական նշանակության Վանաձոր-Ալավերդի ճանապարհին)
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Բնակավայրին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքում միջնակարգ դպրոցի և մանկապարտեզի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Տեխնիկական ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայությունը և համեմատաբար լավ վիճակը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Գյուղապետարանի շենքի և համայնքային կենտրոնի բացակայությունը
- Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Համայնքում արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի բացակայությունը
- Մշակույթի տան բացակայությունը
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ոչ բավարար վիճակը
- Ջրահեռացման ներհամայնքային կենտրոնացված համակարգի բացակայությունը
- Համայնքի գյուղապետարանի, մանկապարտեզի, գրադարանի և դպրոցի շենքերում ջեռուցման համակարգերի բացակայությունը, դրանց գործարկման դժվարությունները ձմռան ընթացքում
- Համայնքում աղբահանության ծառայության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի բացակայությունը
- Խոտհարքների չափաբաժնի պակաս լինելը և վարելահողերի չմշակելը

- Միջհամայնքային հասարակական տրանսպորտի բացակայությունը՝ ապահովելու մշտական հաղորդակցություն մարզկենտրոնի, տարածաշրջանային կենտրոնի և Թումանյան քաղաքի հետ
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ քանակը
- Համայնքի 2 գերեզմանատների չցանկապատված լինելը
- Համայնքի եկեղեցու և մատուռի կիսավեր վիճակը, բնակչության հոգևոր կարիքների բավարարմանը չնպաստելը

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքի վարչական տարածքում բազալտի հանքերի առկայությունը զգալիորեն նպաստում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը
- Համայնքի ամբողջական գազաֆիկացումը նկատելիորեն կնպաստի համայնքի բնակչության կենցաղային կարիքների բավարարմանը, կփրկի համայնքի անտառային ֆոնդը ոչնչացումից
- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, բոլոր այդ համայնքներում պատշաճ մակարդակով կազմակերպել աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը
- Համայնքային նոր կենտրոնի շենքի կառուցման դեպքում հնարավորություն կստեղծվի՝ համայնքի գյուղապետարանին և գրադարանին ազատելու մանկապարտեզի շենքում դրանց կողմից զբաղեցրած տարածքները և տեղափոխվելու նոր շենք՝ ավելի ընդարձակ և հարմարավետ պայմաններով, և ընդլայնելու, ամբողջական ու լիարժեք գործարկելու համայնքի մանկապարտեզը՝ ներգրավելով ավելի շատ թվով երեխաների
- Մշակույթի տան կառուցումն ու շահագործումը մեծապես կնպաստի համայնքի մշակութային կյանքի ակտիվացմանը, երիտասարդների հետ նպատակային աշխատանքների կազմակերպմանը և իրականացմանը, երեխաներին արտադպրոցական դաստիարակության խմբակներում ներգրավմանը

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի մաշվածության և տեխնիկական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգում բաց ավազանների առկայության պատճառով համայնքում սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգը

- Սողանքների պատճառով ներհամայնքային ճանապարհների վրա քարաթափման վտանգը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը, մասնավորապես՝ մանկապարտեզի և միջնակարգ դպրոցի հետագա լիարժեք գործունեությունը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶՔԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և վերամշակման տարածաշրջանային կենտրոն, բարեկարգ ու մաքուր, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ բնակավայր:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ռազմավարությունն է՝

- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազվիաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի հանձնման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում,
- համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում,
- տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրության կազմակերպում և աստիճանական զարգացում,
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և կենցաղսպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով,
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում, ճանապարհային նշանների տեղադրում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական հանրակրթություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բարելավում՝ համայնքային կենտրոնի ստեղծման և մասնակցության ձևերի զարգացման միջոցով,
- ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության աստիճանի հետևողական բարձրացում:

Համայնքի զարգացման 2014-17թթ. քառամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն են՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում և բարելավում՝ համայնքի ենթակառուցվածքների ընդլայնման և զարգացման, մասնակցության կարգի մշակման և ընդունման, մասնակցության մեթոդների և ձևերի աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,
- համայնքի նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության պայմանների ընդլայնում և բարելավում (շենքային և գույքային, աշխատակարգի, երեխաների թվի ու սննդի առումներով),
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների գազաֆիկացման, խմելու և տեխնիկական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի նորոգման և ընդլայնման, աղբահանության ծառայության կազմակերպման ճանապարհով,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում՝ միջնակարգ դպրոցի շենքի նորոգման, ներքին հարդարման, դռների և պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման և ջեռուցման միջոցով,
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցում ամբողջ տարվա ընթացքում՝ համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (գյուղապետարան, մանկապարտեզ, գրադարան, բուժկետ) շենքերի ջեռուցումն ապահովելու միջոցով:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ) ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2014-17թթ. նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատի, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնտու պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով,
- համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում և ջեռուցում, որի շահագործմամբ հնարավորություն կստեղծվի նոր տարածք տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը և գրադարանը՝ նոր մակարդակի բարձրացնելով այդ հիմնարկների գործունեությունը, համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դռների և պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում, ջեռուցում՝ բարելավելով դպրոցական հանրակրթության որակը և ավելացնելով դպրոցում սովորողների թիվը,
- համայնքի տնային տնտեսությունների գազաֆիկացում, գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ստեղծում և շահագործում՝ եռակողմ համագործակցության հրավիրելով և ներգրավելով նաև <Ռուսգազարդ - Հայաստան> ՓԲԸ-անը,
- Վանաձոր-Ալավերդի մայրուղուց մինչև համայնք ճանապարհի կապիտալ նորոգում, բարեկարգում և ասֆալտապատում՝ նպաստելով համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները մինչև շուկա հասցնելուն և իրացնելուն,
- մարզկենտրոն Վանաձորի, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդու և Թումանյան քաղաքի հետ մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և ապահովում՝ համագործակցության ներգրավելով մասնավոր տրանսպորտային կազմակերպությունների,
- առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակի բարելավում՝ պետական պատվերի շրջանակներում,
- աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

2015-17թթ. ընթացքում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային բարեփոխումների և/կամ միջհամայնքային համագործակցության շրջանակներում¹ նախատեսվում են հետևյալ նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները՝

- ընդհանուր աղբավայրի կառուցում և շահագործում,
- աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպում և մատուցում,
- խմելու ջրի ջրամատակարարման ընդհանուր ջրագծի կառուցում, ներհամայնքային համակարգերի անցկացում և շահագործում,
- ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում,
- Թումանյան քաղաքի և մյուս բնակավայրերի միջև շուրջօրյա հասարակական տրանսպորտի ապահովում և շահագործում,
- այլ ծրագրեր և ծառայություններ:

2014-17թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և ՀՀ Լոռու մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների, այլ կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները: Մասնավորապես, նախատեսվում է շարունակել համայնքի սերտ համագործակցությունը <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ալավերդու տարածքային զարգացման ծրագրի և Ալավերդու <Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն> ՀԿ-ի հետ՝ նախադպրոցական և դպրոցական կրթության, առողջապահության, երեխաների սոցիալական պաշտպանության, մշակույթի և սպորտի, տեղական ժողովրդավարության և մասնակցության, մարդու իրավունքների, համայնքային զարգացման և այլ ոլորտներում:

¹ ՀՀ վարչատարածքային բարեփոխումների շրջանակներում մոդելային նախագծերից մեկով նախատեսվում է միավորել ՀՀ Լոռու մարզի Թումանյան, Քարինջ, Մարց, Լորուտ, Շամուտ, Աթան և Ահնիձոր համայնքները մեկ համայնքում (կենտրոնը՝ Թումանյան քաղաք)

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի 2012-13թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները (աղյուսակ 2), տեսնում ենք, որ համայնքի 2012թ. բյուջեի փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 13,851.7 հազ. դրամ, 2013թ.-ին նվազել են մոտ 14.7%-ով և կազմել 11,809.7 հազ. դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է եղել այն հանգամանքով, որ 2012թ.-ին համայնքը ՀՀ պետական բյուջեից ստացել է նպատակային հատկացում (սուբվենցիա)՝ 4,460.0 հազ. դրամ, իսկ 2013թ.-ին այդ նույն ուղղությամբ՝ ընդամենը 235.1 հազ. դրամ: Դրա հետ մեկտեղ, պետք է նկատել նաև այն, որ համայնքի սեփական փաստացի եկամուտները 2012թ.-ին կազմել են ընդամենը 1,857.4 հազ. դրամ, այնինչ 2013թ.-ին՝ ընդամենը 2,556.5 հազ. դրամ, կամ աճել են 37.6%-ով, իսկ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները 2012թ.-ին կազմել են 7,534.3 հազ. դրամ, այնինչ 2013թ.-ին՝ 8,870.0 հազ. դրամ, կամ աճել են 17.7%-ով:

Վերլուծելով համայնքի տարեկան, օրինակ՝ 2013թ., բյուջեի փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 21.9%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 78.1%: Սա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվում է ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն համայնքի ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն անչափ ցածր է և համայնքը մեծ կախվածության մեջ է գտնվում ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2014-17թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երկու հանգամանք: Առաջինը, նախորդ տարիներին համայնքի բյուջեում սեփական եկամուտների (հողի հարկ, գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար, համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ, այլ եկամուտներ) հավաքագրման նկատելի աճ է արձանագրվել: Եվ երկրորդ, յուրաքանչյուր տարի որոշակի չափով աճել են նաև պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ծավալները: Հաշվի առնելով այդ երկու հանգամանքները, համայնքի 2014-17թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերը կանխատեսվել են՝ յուրաքանչյուր տարի միջին հաշվով մոտ 1,500.0 հազ. դրամ ընդհանուր աճով, նախորդ տարվա ընդհանուր մուտքերի նկատմամբ (տե՛ս աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2. Համայնքի 2012-2013թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2014-2017թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	հազար դրամ						
		2012թ. փաստ.	2013թ. նախատ.	2013թ. փաստ.	2014թ. նախատ.	2015թ. կանխ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐԸ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	13851.7	12126.4	11809.7	16097.5	14882.0	16412.0	17612.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	13851.7	11978.4	11661.7	13399.0	14882.0	16412.0	17612.0
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	1038.6	1486.8	1368.3	1212.4	1382.0	1712.0	1912.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	662.6	944.6	896.2	653.3	662.0	812.0	912.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	0.0	12.0	0.1	12.0	12.0	12.0	12.0
	Հողի հարկ	662.6	932.6	896.1	641.3	650.0	800.0	900.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	281.0	422.2	377.2	459.1	600.0	750.0	850.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	281.0	422.2	377.2	459.1	600.0	750.0	850.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	95.0	120.0	95.0	100.0	120.0	150.0	150.0
	Տեղական տուրքեր	95.0	120.0	95.0	100.0	120.0	150.0	150.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՉՆԵՐ	11994.3	9292.6	9105.1	10473.1	11500.0	12200.0	13000.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	11994.3	9292.6	9105.1	10473.1	11500.0	12200.0	13000.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	7534.3	8870.0	8870.0	10473.1	11500.0	12200.0	13000.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	4460.0	422.6	235.1				
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ*	818.8	1199.0	1188.2	1713.5	2000.0	2500.0	2700.0
3.1	Տոկոսներ							

3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	818.8	1199.0	1072.7	1213.5	1500.0	2000.0	2200.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	818.8	1199.0	1072.7	1213.5	1500.0	2000.0	2200.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ							
3.5	Վարչական գանձումներ							
	Տեղական վճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ							
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ							
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.9	Այլ եկամուտներ*	0.0	0.0	115.5	500.0	500.0	500.0	500.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	148.0	418.0	418.0	81.5	1500.0	1200.0	500.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ			115.5	500.0	500.0	500.0	500.0
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)				1250.0			
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր				1250.0			
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր				1000.0			
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր				250.0			
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր							

3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր						
4.	Զարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						
	Հողի իրացումից մուտքեր						
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՍ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	0.0	148.0	148.0	1448.5		
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	0.0	148.0	148.0	1448.5		
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ						
1.1	Արժեթղթեր						
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր						
	-հիմնական գումարի մարում						
1.2	Վարկեր						
	-վարկերի ստացում						
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում						
1.3	Փոխատվություններ						
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում						
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում						
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	0.0	148.0	148.0	1448.5		
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն						
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր						
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր						
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում						
2.2	Փոխատվություններ						
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր						
	-փոխատվությունների տրամադրում						
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	0.0	148.0	148.0	1448.5		
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս						
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս						
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը						
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ						
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ						
1.1	Արժեթղթեր						

	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

Անհրաժեշտ է նաև նկատել, որ համայնքի բյուջեն չունի մուտքեր ո՛չ համայնքի ոչ ֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացումից (բացառությամբ 2014թ.-ին նախատեսված գույքի) և ո՛չ էլ փոխառու միջոցներից (փոխատվություն, վարկ): Սա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր հիմնականում՝ համայնքի վարչական բյուջեի ծախսերը նախատեսելուց հետո ընդհանուր մուտքերի մնացորդ գումարը վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդի միջոցով փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (7 միավոր) միայն աշխատավարձի տարեկան գումարը կազմում է 7,951.5 հազ. դրամ = 589.0 հազ. դրամ x 13.5 ամիս, իսկ մանկապարտեզի աշխատողների (2 միավոր) աշխատավարձի տարեկան գումարը կազմում է 1,572.0 հազ. դրամ = 131.0 հազ. դրամ x 12 ամիս, երկուսը միասին՝ ընդամենը 9,523.5 հազ. դրամ: Բացի այդ, եթե հաշվի առնենք նաև համայնքի աշխատակազմի և մանկապարտեզի պահպանման ծախսերն՝ ըստ տնտեսագիտական դասակարգման բոլոր ուղղությունների, ապա կստացվի, որ համայնքի աշխատակազմի և մանկապարտեզի պահպանման ընդհանուր ծախսերը կարող են հասնել մոտ 11,000.0 հազ. դրամ գումարի: Սա էլ նշանակում է, որ համայնքի 2014-17թթ. տարեկան բյուջեներից (տե՛ս աղյուսակ 2) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 2.0 մլն-ից մինչև 6.0 մլն դրամի ծախսեր կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի և մանկապարտեզի պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարն այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման՝ ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից և առաջիկա չորս տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 3)՝ ընդգրկելու համայնքի 2014-17թթ. ՀԶԲԾ-ում:

Աղյուսակ 3. 2014-17թթ. ՀԶԲԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	9035.0 (տարեկան)
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	1900.0 (տարեկան)
3.	Համայնքի սոցիալական աշխատողի պահպանում և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1020.0 (տարեկան)
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենայի վառելիքի ապահովում	50.0 (տարեկան)
5.	Ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ընթացիկ նորոգում	250.0 (տարեկան)
6.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	60.0 (տարեկան)
7.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերում	2280.0
8.	Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում	20000.0
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000.0
10.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	3500.0
11.	Համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնում և բարելավում	2300.0
12.	Համայնքի գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգի անցկացում	18000.0
13.	Համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցում	6000.0
14.	Համայնքային կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցում	5000.0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա,
- համայնքի կարողությունների հզորացում,
- բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված

չափանիշները՝ ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 4):

Աղյուսակ 4. Համայնքային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավ. արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բալ)					Ծրագրի առաջնահերթությունը
			Հանրության աջակցությունը	Ազդեցությունը արտագաղթի կանխման վրա	Համայնքի կարողությունների հզորացում	Բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավում	Ընդամենը (բալ)	
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	9035.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	1
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	1900.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	2
3.	Համայնքի սոցիալական աշխատողի պահպանում և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	1020.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	3
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենայի վառելիքի ապահովում	50.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	4
5.	Ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ընթացիկ նորոգում	250.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	5
6.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	60.0 (տարեկան)	X	X	X	X	X	6
7.	Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերում	2280.0 (միանվագ)	X	X	X	X	X	7
8.	Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում	20000.0	9	4	8	9	30	8
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	1000.0	8	4	7	8	27	9

10.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	3500.0	7	3	4	4	18	14
11.	Համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնում և բարելավում	2300.0	7	5	7	8	27	10
12.	Համայնքի գազամատակարար. ներհամայնքային համակարգի անցկացում	18000.0	3	3	5	7	18	13
13.	Համայնքի դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուր-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցում	6000.0	5	1	7	6	19	12
14.	Համայնքային կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցում	5000.0	5	2	7	5	19	11

Ստորև ներկայացվում է ՀԶԲԾ-ի կառավարման հանձնաժողովի վերլուծությունը և մասնագիտական եզրակացությունը աղյուսակ 4-ում թվարկված բոլոր ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների և ՀԶԲԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտության վերաբերյալ՝

- Համայնքի աշխատակազմի և մանկապարտեզի պահպանման ծրագրերը նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել են և գալիք չորս տարիներին ևս իրականացվելու են՝ առանց զգալի փոփոխությունների: Դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ երկու ծրագրերը և ձևակերպվելու են համայնքի տարեկան բյուջեներում այդ հիմնարկների պահպանման ծախսերի նախահաշիվներով, այդ պատճառով ՀԶԲԾ-ում դրանց, որպես առանձին ծրագրերի, ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի սոցիալական աշխատողի պահպանման և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցման ծրագիրն իրականացվում է համայնքի և <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի համագործակցության շրջանակներում՝ համայնքի սոցիալական աշխատողի աշխատավարձի վճարման (համապատասխանաբար 30% և 70% համամասնությամբ) և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների (երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, ուսանողների ուսման վարձերի վճարում, սոցիալապես խոցելի ընտանիքներին

միանվագ ֆինանսական և այլ օգնություն և այլն) մատուցման համար: Այս ծրագիրը վերջին տարիներին միշտ կրկնվել է, համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից մեկն է և ՀԶԲԾ-ում դրա առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

- Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենայի վառելիքի ապահովման, ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ընթացիկ նորոգման և շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին նվիրատվությունների տրամադրման (մասնավորապես՝ արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության ոլորտում) ծրագրերը համարվում են առաջնահերթ, յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող և ՀԶԲԾ-ում դրանց առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի աշխատակազմի համար տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերման ծրագիրը համայնքի հրատապ կարիքների համար անհրաժեշտ գույքի միանվագ գնման առաջնահերթ ծրագիր է, որի առանձին ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման և ջեռուցման ծրագիրը, որի առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 12-րդը, մշակվելու, հաստատվելու և իրականացվելու է ՀՀ պետական բյուջեի շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶԲԾ-ում դրա, որպես ֆինանսապես ապահովված դպրոցական հանրակրթության ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- Համայնքի գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգի անցկացման ծրագիրը, որի առաջնահերթությունն առաջարկված ծրագրերի ցանկում ճանաչվել է 13-րդը, մշակվելու, հաստատվելու և իրականացվելու է եռակողմ՝ պետության, համայնքի և <Ռուսգազարդ - Հայաստան> ՓԲԸ-ան, համագործակցության շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶԲԾ-ում դրա, որպես ֆինանսապես ապահովված հանրային ծառայությունների մատուցման ոլորտային ծրագրի, ներառման և ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

Ստորև ներկայացվում են ՀԶԲԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած ծրագրերի առանձին ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Ծրագիր 8

Տնտեսական հարաբերություններ. քաղաքաշինություն

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում

(Ծրագրի անվանումը)

Քարինջ համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 20,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում
 Սպասարկում
 Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում
 Վերականգնում
 Ընդլայնում
 Փոխարինում
 Նորը
 Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը, բուժկետը և <Հայփոստի> բաժանմունքը՝ չունենալով առանձին շենքեր, ժամանակավորապես տեղակայված են համայնքի մանկապարտեզի շենքում, որի պայմանները չեն համապատասխանում նշված հիմնարկների գործունեության բնույթին և պահանջներին: Համայնքում չկա նաև մշակույթի տուն, որի պատճառով բնակչության մշակութային կյանքը, կարելի է ասել, սառեցված վիճակում է: Համայնքի կենտրոնում անհրաժեշտ է կառուցել համայնքային նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինի տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկները, ինչպես նաև ստեղծել մշակութային տարբեր խմբեր ու խմբակներ, կազմակերպել և անցկացնել հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը, ակտիվացնել համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը, աշխուժացնել համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ ծրագիրը ներառելու ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի նախագծում:
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը:
3. Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ համայնքային նոր կենտրոն կառուցելու համար:
4. ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից կազմակերպել մրցույթ՝ համայնքային կենտրոնի կառուցման շինարարական կազմակերպությունն ընտրելու համար:
5. Վերահսկել համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումը և հանձնումը համայնքի հաշվեկշռին:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2014թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ծրագիրը ներկայացնել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի քննարկմանը և հավանությանը												

2.	Ներկայացնել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը ՀՀ տարածքային կառավարման և ՀՀ ֆինանսների նախարարություններ՝ ծրագիրը ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի նախագծում ներառելու համար												
3.	Ձեռք բերել ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ ծրագիրը ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի նախագծում ներառելու և ՀՀ ԱԺ ներկայացնելու համար												
4.	ՀՀ պետական բյուջեի քննարկումից և հաստատումից հետո պատվիրել ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ որպես համայնքի կողմից ներդրում												

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2015թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Կազմել, քննարկել և հաստատել ծրագրի նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
2.	Համայնքի ավագանու կողմից կայացնել որոշում հողհատկացման մասին՝ համայնքային նոր կենտրոն կառուցելու համար:												
3.	Օժանդակել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությանը՝ կազմակերպելու և անցկացնելու համայնքային կենտրոնի կառուցման շինարարական կազմակերպության ընտրության մրցույթը												
4.	Իրականացնել և վերահսկել համայնքային կենտրոնի կառուցման շինարարական աշխատանքները												
5.	Համայնքային նոր կենտրոնը հանձնել համայնքի հաշվեկշռին												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- համայնքում կկառուցվի նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինի տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը,
- համայնքային կենտրոնում կստեղծվեն և կգործեն մշակութային տարբեր խմբեր ու խմբակներ՝ երեխաների, երիտասարդների և մեծահասակների ներգրավմամբ,
- համայնքային կենտրոնում կկազմակերպվեն և կանցկացվեն հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ,
- կբարձրանա համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը,
- կբարելավվի համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- կաշխուժանա համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնման և բարելավման ծրագրի հետ: Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումից հետո այդտեղ կտեղափոխվեն համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը և

<Հայփոստի> բաժանմունքը, հնարավորություն կստեղծվի իրականացնելու համայնքի մանկապարտեզի ընդլայնման և բարելավման ծրագիրն ավելի մեծ տարածքում՝ ներգրավելով ավելի շատ թվով երեխաների:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ		20000.0			20000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր		1000.0			1000.0
	- Վարչական բյուջե					
	- Ֆոնդային բյուջե		1000.0			1000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից					
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ		19000.0			19000.0
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ		19000.0			19000.0
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)		20000.0			20000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ		20000.0			20000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ		20000.0			20000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					

6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

զ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝		20000.0			20000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ - Ներկայացուցչական ծախսեր - Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ - Մասնագիտական այլ ծառայություններ - Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Գրասենյակային նյութեր և հագուստ - Գյուղատնտեսական ապրանքներ - Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր - Տրանսպորտային նյութեր - Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական նյութեր - Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր - Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր - Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում - Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին - Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին					
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում - Ընթացիկ դրամաշնորհներ - Կապիտալ դրամաշնորհներ					

1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՆՍԵՐ, այդ թվում`		20000.0		20000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում`		20000.0		20000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից		20000.0		20000.0
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում		20000.0		20000.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում`				
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ				

Ծրագիր 9

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում

(Ծրագրի անվանումը)

Քարինջ համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 1,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 9 կմ, որից մայրուղուց մինչև գյուղ տանող ճանապարհի 3 կմ-ոց հատվածը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ: Մնացած 6 կմ-ոց մասը կազմում են ներհամայնքային փողոցները, որոնք նույնպես կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման:

Համայնքում շահագործվում են 40 մարդատար և 23 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ, որոնք մշտապես երթևեկում են ներհամայնքային անբարեկարգ փողոցներով, ժամանակի ընթացքում շարքից դուրս են գալիս և դառնում շահագործման համար ոչ պիտանի: Անբարեկարգ փողոցները ստեղծում են լրացուցիչ դժվարություններ ու անհարմարություններ նաև հետիոտների համար:

Ծրագրի նպատակները

Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցները բերել բարեկարգ վիճակի՝ վերացնելով փողոցների ջրափոսերը և դրանք դարձնելով անցանելի ու հարմարավետ հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների երթևեկության համար տարվա բոլոր եղանակներին:

Ծրագրի խնդիրները

- Ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 1.2 կմ-ոց հատվածի հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքների իրականացումը նախատեսել 2014-15թթ. ընթացքում:
- Համայնքի 2014-15թթ. բյուջեներում նախատեսել 500.0 - հազարական դրամ գումար՝ վերանորոգելու տարեկան 0.6 կմ երկարությամբ ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներ:
- Մինչև 2014-15թթ. յուրաքանչյուր տարվա հուլիսի 1-ը նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը և վարձակալել մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ՝ շինարարական աշխատանքներն իրականացնելու համար:
- Մինչև 2014-15թթ. յուրաքանչյուր տարվա նոյեմբերի 1-ը իրականացնել և ավարտել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքները:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2014-15թթ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Նախապատրաստել փողոցների վերանորոգման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												

2.	Կնքել պայմանագրեր՝ վարձակալելու մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենաներ												
3.	Ներհամայնքային փողոցների 0.6 կմ-ոց հատվածում իրականացնել հողային, խճապատման և բարեկարգման աշխատանքներ												
4.	Կազմել, քննարկել և ընդունել ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման աշխատանքների կատարման ավարտական ակտը												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2014-15թթ. ընթացքում համայնքում կվերանորոգվեն և կբարեկարգվեն ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների 1.2 կմ երկարությամբ հատվածներ,
- այդ փողոցներում կվերանան ջրափոսերը, դրանք կդառնան անցանելի ու հարմարավետ ինչպես տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ հետիոտների երթևեկության համար՝ տարվա բոլոր եղանակներին:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագիրն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցներում արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացման ծրագրի հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն բարեկարգումից հետո հնարավոր կլինի իրականացնել դրանց արտաքին լուսավորման համակարգի անցկացումը:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	500.0	500.0			1000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր	500.0	500.0			1000.0
	- Վարչական բյուջե					
	- Ֆոնդային բյուջե	500.0	500.0			1000.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից					
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	500.0	500.0			1000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ					
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	500.0	500.0			1000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	500.0	500.0			1000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	500.0	500.0			1000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝					
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից					
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից					
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր					
	- Էներգետիկ ծառայություններ					
	- Կոմունալ ծառայություններ					
	- Կապի ծառայություններ					
	- Ապահովագրական ծախսեր					
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն					
	- Ներքին գործուղումներ					
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր					
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր					
	- Վարչական ծառայություններ					

	- Համակարգչային ծառայություններ				
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ				
	- Տեղեկատվական ծառայություններ				
	- Կառավարչական ծառայություններ				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ				
	- Ներկայացուցչական ծախսեր				
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ				
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ				
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում				
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ				
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ				
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր				
	- Տրանսպորտային նյութեր				
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր				
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր				
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր				
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր				
1.3	Տոկոսավճարներ				
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում				
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին				
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				
1.5	Ղրամաշնորհներ, այդ թվում				
	- Ընթացիկ ղրամաշնորհներ				
	- Կապիտալ ղրամաշնորհներ				
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ				
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ				
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ				
	- Կենսաթոշակներ				
1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`	500.0	500.0		1000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում				
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ				
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Զարտադրված ակտիվներ, այդ թվում	500.0	500.0		1000.0
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ	500.0	500.0		1000.0

Ծրագիր 10

Կրթություն

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնում և բարելավում

(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի մանկապարտեզ

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 2,300.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ **Գույքի ձեռքբերում**
 Վերանորոգում Վերականգնում **Ընդլայնում** **Փոխարինում** Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում գործում է նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունը՝ մանկապարտեզը, որտեղ ներկայում հաճախում են 15 երեխաներ՝ 1 խումբ, և աշխատում են 2 աշխատողներ: Համայնքի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, միայն կարիք է զգացվում պատուհանների փոխարինման, այն ներկայում բավարար վիճակում է, ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Մանկապարտեզի գործարկման հարցում գյուղապետարանը համագործակցում է «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի և «Ալվան ծաղիկ» բարեգործական կազմակերպության հետ:

Մանկապարտեզը ներկայում գործում է 5-ժամյա աշխատակարգով, երեխաներին տաք սնունդ չի տրվում, երեխաները մանկապարտեզում չեն քնում: Դա բացատրվում է այն հանգամանքով, որ մանկապարտեզի շենքում են տեղակայված նաև համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը, բուժկետը և <Հայփոստի> բաժանմունքը: Մանկապարտեզի պայմանները հնարավոր է ընդլայնել միայն համայնքային նոր կենտրոնի շենքի կառուցման դեպքում, ուր կարելի կլինի տեղափոխել գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը:

Ծրագրի նպատակները

- Ընդլայնել համայնքի մանկապարտեզի պայմանները՝ ավելացնելով երեխաների թիվը մինչև 25-ի, անցնելով 8-ժամյա աշխատակարգի և երեխաներին ապահովելով տաք սնունդով:
- Բարելավել երեխաների նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման պայմանները:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 65% և 35% համամասնությամբ):
2. Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումից և շահագործումից հետո մանկապարտեզի շենքից նոր կենտրոն տեղափոխել գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը, իսկ բուժկետը թողնել մանկապարտեզի շենքում:
3. Փոխարինել մանկապարտեզի 17 պատուհանները նորով՝ մոտ 34 քմ մակերեսով,
4. Մանկապարտեզի շենքի ազատված մոտ 100 քմ տարածքում իրականացնել ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներ:
5. Մանկապարտեզի 10 երեխայի համար ձեռք բերել անկողնային պարագաներ, այլ անհրաժեշտ գույք:
6. Մանկապարտեզում ստեղծել խոհանոցային նոր պայմաններ՝ 25 երեխայի ապահովելու տաք սնունդով:

7. Մանկապարտեզի դաստիարակին գործուղել վերապատրաստման դասընթացի՝ Վանաձոր քաղաքում, յուրացնելու նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման նորագույն մեթոդները և ձևերը:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2016թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը												
2.	Մանկապարտեզի շենքից համայնքային նոր կենտրոն տեղափոխել գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը												
3.	Փոխարինել մանկապարտեզի 17 պատուհանները նորով												
4.	Մանկապարտեզի շենքի մոտ 100 քմ տարածքում իրականացնել ընթացիկ նորոգման և ներքին հարդարման աշխատանքներ												
5.	Մանկապարտեզի 10 երեխայի համար ձեռք բերել անկողնային պարագաներ, այլ անհրաժեշտ գույք												
6.	Մանկապարտեզում ստեղծել խոհանոցային նոր պայմաններ՝ 25 երեխայի ապահովելու տաք սնունդով												
7.	Մանկապարտեզի դաստիարակին գործուղել վերապատրաստման դասընթացի՝ Վանաձոր քաղաքում												
8.	2017թ. ընդլայնված մանկապարտեզի շահագործման, նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման համար 10 նոր երեխաների հավաքագրում և ընդունում մանկապարտեզ												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2016թ. տարեվերջին համայնքում շահագործման պատրաստ կլինի շենքային և խոհանոցային ընդլայնված պայմաններով մանկապարտեզ, որտեղ ներկայիս 15 երեխայի փոխարեն 2017թ.-ին կհաճախեն համայնքի նախադպրոցական տարիքի 25 երեխա,
- համայնքում զգալիորեն կբարելավվեն նախադպրոցական կրթության և դաստիարակության ծառայության մատուցման շենքային, գույքային և կրթական պայմանները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Համայնքի մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնման և բարելավման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման ծրագրի հետ: Վերջին ծրագրի իրականացման դեպքում միայն հնարավոր կլինի նոր շենք տեղափոխել համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը, հակառակ դեպքում սույն ծրագրի իրականացումը նորից կհետաձգվի հաջորդ տարիներ:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ			2300.0		2300.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր			800.0		800.0
	- Վարչական բյուջե			800.0		800.0
	- Ֆոնդային բյուջե					
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ			1500.0		1500.0
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից			1500.0		1500.0
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			2300.0		2300.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			800.0		800.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն			800.0		800.0
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			1500.0		1500.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					

9.	Կրթություն			1500.0		1500.0
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

զ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝			2300.0		2300.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			800.0		800.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից			330.0		330.0
	- Աշխատավարձեր և հավելավճարներ			330.0		330.0
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից			420.0		420.0
	- Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր			10.0		10.0
	- Էներգետիկ ծառայություններ			40.0		40.0
	- Կոմունալ ծառայություններ			30.0		30.0
	- Կապի ծառայություններ			10.0		10.0
	- Ապահովագրական ծախսեր					
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն					
	- Ներքին գործուղումներ			20.0		20.0
	- Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր					
	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր			20.0		20.0
	- Վարչական ծառայություններ					
	- Համակարգչային ծառայություններ					
	- Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ			50.0		50.0
	- Տեղեկատվական ծառայություններ			10.0		10.0
	- Կառավարչական ծառայություններ					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ			40.0		40.0
	- Ներկայացուցչական ծախսեր			20.0		20.0
	- Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ					
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ					
	- Շենքերի և կառ.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում			100.0		100.0
	- Մեքեն. և սարք.-ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում			30.0		30.0
	- Գրասենյակային նյութեր և հագուստ					
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ					
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր			10.0		10.0
	- Տրանսպորտային նյութեր					
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր					
	- Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր			10.0		10.0
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր			20.0		20.0
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում					
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին					
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին					
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում					
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ					
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ					
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ					
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ					
	- Կենսաթոշակներ					

1.7	Այլ ծախսեր			50.0		50.0
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին					
	- Այլ ծախսեր			30.0		30.0
	- Պահուստային միջոցներ			20.0		20.0
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՆՍԵՐ, այդ թվում`			1500.0		1500.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում`			1500.0		1500.0
	Շենքեր և շինություններ, որից			1360.0		1360.0
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում					
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում			1360.0		1360.0
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից			50.0		50.0
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	- Վարչական սարքավորումներ					
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ			50.0		50.0
	Այլ հիմնական միջոցներ			90.0		90.0
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում`					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					

Ծրագիր 11

Տնտեսական հարաբերություններ. Ջերմամատակարարում

(Ոլորտի անվանումը)

Համայնքային կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցում

(Ծրագրի անվանումը)

Համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 5,000.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Ծառայությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ **Գույքի ձեռքբերում**
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում **Նորը** Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքում ներկայում գործող մանկապարտեզը ձմռանը ջեռուցվում է վառելափայտի վառարանների միջոցով, որոնք նախադպրոցական կրթության ոլորտում սահմանված սանիտարական նորմերին չեն բավարարում, զգալի բացասական ազդեցություն են ունենում մանկապարտեզի երեխաների և աշխատողների առողջության և անվտանգության վրա:

2015թ. տարեվերջին համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումից և շահագործումից հետո անհրաժեշտ կլինի լուծել նաև այդ կենտրոնի շենքի ջեռուցման հարցը: Այդ հարցի լուծումն անմիջականորեն կապված կլինի գազմատակարարման ներհամայնքային համակարգի անցկացման ծրագրի իրագործման հետ: Համաձայն նախնական պայմանավորվածությունների, 2015-17թթ. ընթացքում նախատեսվում է՝ պետության, համայնքի և <Ռուսգազարդ - Հայաստան> ՓԲԸ եռակողմ համագործակցության շրջանակներում, համայնքում անցկացնել գազմատակարարման ներհամայնքային համակարգ՝ գազի մատակարարումը հասցնելով նաև նորակառույց համայնքային կենտրոն և համայնքի ընդլայնված մանկապարտեզ: Դրանից հետո նոր հնարավոր կլինի նախաձեռնել և իրականացնել համայնքային նոր կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցման ներտնտեսային համակարգերի անցկացման ծրագիրը:

Ծրագրի նպատակները

Բարելավել համայնքային նոր կենտրոնում և մանկապարտեզում բնակչությանը մատուցվող հանրային ծառայությունների պայմանները ձմռան ամիսներին՝ այդ ենթակառուցվածքներում անցկացնելով ջեռուցման ներտնտեսային նոր համակարգեր:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 70% և 30% համամասնությամբ):
2. Պատվիրել և նախապատրաստել համայնքային նոր կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
3. Գնել ջեռուցման լոկալ կաթսաներ (BAXI տիպի), խողովակներ և այլ անհրաժեշտ սարքավորումներ:
4. Համայնքային նոր կենտրոնում և մանկապարտեզում իրականացնել ջեռուցման համակարգերի մոնտաժման և տեղադրման աշխատանքները:
5. Փորձարկել ջեռուցման նոր համակարգերի աշխատանքը և հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2017թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համաֆինանսավորելու ծրագիրը												
2.	Պատվիրել և նախապատրաստել համայնքային նոր կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Գնել ջեռուցման լուկալ կաթսաներ, խողովակներ և այլ անհրաժեշտ սարքավորումներ												
4.	Իրականացնել ջեռուցման համակարգերի մոնտաժման և տեղադրման աշխատանքները												
5.	Փորձարկել ջեռուցման համակարգերի աշխատանքը և հանձնել շահագործման												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2017թ. տարեվերջին համայնքում կգործեն ջեռուցման համակարգերով զինված համայնքային կենտրոնը և մանկապարտեզը,
- ձևոնան ընթացքում համայնքում զգալիորեն կբարելավվի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցումը,
- կբարձրանա բնակիչների մասնակցության մակարդակը տեղական ինքնակառավարմանը,
- ձևոնան ընթացքում զգալիորեն կբարելավվեն մանկապարտեզ հաճախող երեխաների և այնտեղ աշխատող աշխատակիցների կրթական և աշխատանքային պայմանները,
- կնվազեն մանկապարտեզի երեխաների հիվանդանալու դեպքերը, բացակայությունները, նրանց ծնողների ծախսերը:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Համայնքային նոր կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում միանգամից 3 ծրագրերի՝ համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման, մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնման և բարելավման, գազամատակարարման ներհամայնքային համակարգի անցկացման, իրագործման հետ: 2014-16թթ. ընթացքում այդ 3 ծրագրերի իրականացման դեպքում միայն հնարավոր կլինի համայնքային նորակառույց կենտրոնի և ընդլայնված պայմաններով մանկապարտեզի ջեռուցման ծրագրի իրականացումը, հակառակ դեպքում սույն ծրագիրը կարող է իրականացվել միայն մասնակիորեն՝ ջեռուցելով միայն գործող մանկապարտեզի շենքը (այն էլ, եթե գոնե գազամատակարարումը հասցվի մինչև մանկապարտեզ):

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ				5000.0	5000.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր				1500.0	1500.0
	- Վարչական բյուջե				1000.0	1000.0

	- Ֆոնդային բյուջե				500.0	500.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ				3500.0	3500.0
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից				3500.0	3500.0
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից դոտացիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵԼԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)				5000.0	5000.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ				1000.0	1000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ				1000.0	1000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ				4000.0	4000.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ				4000.0	4000.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝				5000.0	5000.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ , այդ թվում՝				1000.0	1000.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն , որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում , որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ - Ներկայացուցչական ծախսեր - Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ - Մասնագիտական այլ ծառայություններ - Շենքերի և կառ. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Մեքեն. և սարք. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Գրասենյակային նյութեր և հագուստ - Գյուղատնտեսական ապրանքներ - Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր - Տրանսպորտային նյութեր - Շրջակա միջավայրի պահպ. -ան և զիտական նյութեր - Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր - Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր - Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ , այդ թվում - Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին - Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին				1000.0	1000.0
1.5	Դրամաշնորհներ , այդ թվում - Ընթացիկ դրամաշնորհներ - Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ - Սոցիալական ապահովության նպաստներ - Սոցիալական օգնության նպաստներ - Կենսաթոշակներ					
1.7	Այլ ծախսեր - Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին					

	- Այլ ծախսեր					
	- Պահուստային միջոցներ					
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում`				4000.0	4000.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում`				4000.0	4000.0
	Շենքեր և շինություններ, որից					
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում					
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում					
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				4000.0	4000.0
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ					
	- Վարչական սարքավորումներ					
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				4000.0	4000.0
	Այլ հիմնական միջոցներ					
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում`					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					

Ծրագիր 14

Տնտեսական հարաբերություններ. Ճանապարհային տնտեսություն

(Ոլորտի անվանումը)

Ներհամայնքային Ճանապարհների և փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում

(Ծրագրի անվանումը)

Քարինջ համայնքի գյուղապետարան

(Ծրագրի հայտը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)

Ծրագրի ընդհանուր արժեքը՝ 3,500.0 հազար դրամ

Ծրագրի տեսակը կամ գնվող ապրանքը

- Օտարությունների մատուցում Սպասարկում Ընթացիկ աշխատանքներ
 Վերանորոգում Վերականգնում Ընդլայնում Փոխարինում Նորը Այլ

Ծրագրի հիմնավորումը

Ներհամայնքային փողոցները և ճանապարհները հագեցած չեն արտաքին լուսավորության համակարգով, որը որոշակի վտանգ, անհարմարություններ ու դժվարություններ է առաջացնում հետիոտների և տրանսպորտային միջոցների համար: 2015թ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական փողոցների վերանորոգումից և բարեկարգումից հետո անհրաժեշտ է դրանք վերազինել արտաքին լուսավորության համակարգով:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել ներհամայնքային կենտրոնական փողոցներով երթևեկության անվտանգության մակարդակը՝ դարձնելով դրանք լուսավոր, գեղեցիկ ու հարմարավետ համայնքի բնակիչների, զբոսաշրջիկների և տրանսպորտային միջոցների համար:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը (ծրագրի արժեքի համապատասխանաբար 43% և 57% համամասնությամբ):
2. Մինչև 2016թ. մայիսի 1-ը պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցում միակողմանի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը՝ նախատեսելով 25 մետաղյա հենասյուներ՝ 4.5 մ բարձրությամբ, 70 մմ տրամագծով, իրարից 40 մ հեռավորությամբ, յուրաքանչյուր հենասյան վրա՝ 1 լուսային սարքավորում, և էլեկտրահաղորդալարեր՝ 10 մմ հաստությամբ, 1 կմ երկարությամբ:
3. Համագործակցել և կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Հյուսիսային> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական (տեխնիկական) խումբ:
4. Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյուները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը:
5. Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և մինչև 2016թ. հոկտեմբերի 1-ն այն հանձնել շահագործման:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը / գործողությունները	2016թ., Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ձեռք բերել որևէ դոնոր կազմակերպության համաձայնությունը՝ համայնքի հետ համատեղ համաֆինանսավորելու ծրագիրը												
2.	Պատվիրել և պատրաստել ներհամայնքային 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը												
3.	Կնքել պայմանագիր <Հայաստանի էլեկտրացանցեր> ՓԲԸ <Հյուսիսային> մասնաճյուղի հետ՝ տրամադրելու համակարգի անցկացման աշխատանքներն իրականացնող մասնագիտական խումբ												
4.	Ձեռք բերել արտաքին լուսավորության համակարգի հենասյուները, լուսային սարքավորումները և էլեկտրահաղորդալարերը												
5.	Իրականացնել ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցի արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման աշխատանքները և այն հանձնել շահագործման												

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- 2016թ. ընթացքում ներհամայնքային կենտրոնական 1-ին փողոցում կանցկացվի արտաքին լուսավորության համակարգ՝ 1 կմ երկարությամբ,
- այդ փողոցը կդառնա լուսավոր, անվտանգ ու գեղեցիկ՝ ինչպես համայնքի բնակիչների ու տրանսպորտային միջոցների, այնպես էլ համայնքում հյուրնկալվող զբոսաշրջիկների համար,
- ձեռք կբերվի համապատասխան փորձ, որի հիման վրա հետագա տարիներին կնախատեսվեն և կիրականացվեն ներհամայնքային մնացած փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացման աշխատանքները:

Կապը այլ ծրագրերի հետ

Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացման ծրագրի իրականացումն անմիջական կապի մեջ է գտնվում այդ փողոցների վերանորոգման և բարեկարգման ծրագրերի իրականացման հետ: Ներհամայնքային փողոցների միայն պատշաճ մակարդակով բարեկարգումից հետո իմաստ կունենա դրանց արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացումը, հակառակ դեպքում ներհամայնքային փողոցները չեն ստանա ամբողջական գեղեցիկ ու գրավիչ տեսք:

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները

Հ/հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ			3500.0		3500.0
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր			2000.0		2000.0
	- Վարչական բյուջե			800.0		800.0
	- Ֆոնդային բյուջե			1200.0		1200.0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ			1500.0		1500.0
	- Այլ պետությունների համայնքներից					
	- Միջազգային կազմակերպություններից			1500.0		1500.0
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ					
	- Պետական բյուջեից սուբսիդիաներ					
	- Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումներ					
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն. դրամաշնորհներ					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտրային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (բիզնես) հատվածի ներդրումներ					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)			3500.0		3500.0
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			800.0		800.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ			800.0		800.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					
Բ.	ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ			2700.0		2700.0
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ					
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ			2700.0		2700.0
5.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն					
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն					
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					

9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր					

զ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2014	2015	2016	2017	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝			3500.0		3500.0
Ա.	ԸՆԹԱՑԻՎ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝			800.0		800.0
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավճարներ					
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների ձեռքբերում, որից - Գործառն. և բանկային ծառայությունների ծախսեր - Էներգետիկ ծառայություններ - Կոմունալ ծառայություններ - Կապի ծառայություններ - Ապահովագրական ծախսեր - Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն - Ներքին գործուղումներ - Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսեր - Այլ տրանսպորտային ծախսեր - Վարչական ծառայություններ - Համակարգչային ծառայություններ - Աշխատակազմի մասնագ. զարգ. ծառայություններ - Տեղեկատվական ծառայություններ - Կառավարչական ծառայություններ - Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ - Ներկայացուցչական ծախսեր - Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ - Մասնագիտական այլ ծառայություններ - Շենքերի և կառ. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Մեքեն. և սարք. -ի ընթացիկ նորոգում և պահպանում - Գրասենյակային նյութեր և հագուստ - Գյուղատնտեսական ապրանքներ - Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր - Տրանսպորտային նյութեր - Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և զիտական նյութեր - Առողջապահական և լաբորատոր նյութեր - Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր - Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում - Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային) կազմ.-ին - Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին			800.0		800.0
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում - Ընթացիկ դրամաշնորհներ - Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ - Սոցիալական ապահովության նպաստներ - Սոցիալական օգնության նպաստներ - Կենսաթոշակներ					

1.7	Այլ ծախսեր				
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին				
	- Այլ ծախսեր				
	- Պահուստային միջոցներ				
Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱՆՍԵՐ, այդ թվում`			2700.0	2700.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում`			2700.0	2700.0
	Շենքեր և շինություններ, որից				
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում				
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում				
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում				
	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից				
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ				
	- Վարչական սարքավորումներ				
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ				
	Այլ հիմնական միջոցներ			2700.0	2700.0
1.2	Պաշարներ				
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ				
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում`				
	- հող				
	- այլ չարտադրված ակտիվներ				

Հիմք ընդունելով վերևում կատարված վերլուծությունը և ամփոփելով ՀԶԲՕ-ում ներառված համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է **աղյուսակ 5**-ում, որտեղ թվարկված են 2014-17թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները (ծախսերը), կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրները՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների: Այստեղ պետք է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ եթե աղյուսակում 5-ում բերված, առաջնահերթ համարվող ընդհանուր և ոլորտային առաջին 6 ծրագրերի ծախսերն ամբողջությամբ ընթացիկ բնույթի են (վարչական բյուջեի ծախսեր), ապա մնացած 6 ծրագրերի ծախսերը կամ ամբողջովին ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով են (կապիտալ բնույթի կամ ֆոնդային բյուջեի ծախսեր), կամ դրանց մի մասն ընթացիկ բնույթի են, իսկ մյուս մասը՝ կապիտալ բնույթի, կախված ոլորտային ծրագրերում աշխատանքների կատարման բնույթից (տե՛ս ձևակերպված ոլորտային ծրագրերի բյուջեների ծախսերի հոդվածները):

Արժանահիշատակ է նաև այն, որ համայնքի 2014-17թթ. ՀԶԲՕ-ում ներառված և առաջնահերթ համարվող առաջին 6 ծրագրերը գալիք չորս տարիների ընթացքում կրկնվող են, յուրաքանչյուր տարի համարյա նույնությամբ իրականացման ենթակա, այդ պատճառով դրանց ծախսերը հաշվարկվել են տարեկան մոտ 5% գնաճի կանխատեսմամբ և հաշվի առնմամբ, իսկ մնացած 6 ծրագրերը մեկ կամ մի քանի տարիների ընթացքում միանգամյա կարգով իրականացվող ոլորտային ծրագրեր են, այդ պատճառով 1-4 տարիների ընթացքում ենթադրվող գնաճը դիտարկվել և ներառվել է այդ ծրագրերի ծախսերի հաշվարկված բացարձակ գումարների մեջ:

Այսպիսով, աղյուսակ 5-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2014-17թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 88,626.9 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 19,000.0 հազ. դրամ միջոցներն ակնկալվում են ՀՀ պետական բյուջեից և/կամ ֆինանսավորման այլ (այդ թվում՝ մասնավոր) աղբյուրներից, 6,500.0 հազ. դրամ միջոցները՝ դոնոր կազմակերպությունների (այդ թվում՝ <Վորլդ Վիժն - Հայաստանի>) ներդրումներից, և 63,126.9 հազ. դրամ միջոցները՝ համայնքի 2014-17թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերից:

Համեմատելով և վերլուծելով աղյուսակ 2-ում բերված՝ համայնքի 2014-17թթ. բյուջեների ընդհանուր մուտքերի կանխատեսումների (այդ թվում՝ վարչական և ֆոնդային բյուջեների) և աղյուսակ 5-ում բերված՝ համայնքի 2014-17թթ. բյուջեների հաշվին կատարվող ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերի (այդ թվում՝ ընթացիկ և ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով) ցուցանիշները (տե՛ս աղյուսակ 6), տեսնում ենք, որ այդ ծախսերն ամբողջությամբ ապահովված են համապատասխան մուտքերով:

Համայնքի 2014-17թթ. ՀԶԲՕ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ֆինանսական ամբողջական ապահովվածությունը և իրատեսականությունը մեծապես կախված կլինի նաև համայնքի արդյունավետ համագործակցությունից պետության և դոնոր կազմակերպությունների հետ՝ ապահովելու վերջիններիս կողմից ակնկալվող ֆինանսական ներդրումները ՀԶԲՕ-ում ներառված համապատասխան ոլորտային ծրագրերում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի 2014-17թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Չափի միավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը (հազ. դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների				Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները		
					2014	2015	2016	2017	Համայնքի բյուջե	Դոնոր կազմ.-եր	Պետբյուջե, այլ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում	աշխատող	7	38942.1	9035.0	9486.8	9961.1	10459.2	38942.1		
2.	Համայնքի մանկապարտեզի պահպանում	երեխա	15, 2017թ.՝ 25	9656.7	1900.0	1995.0	2095.0	3666.7	9656.7		
3.	Համայնքի սոցիալական աշխատողի պահպանում և բնակչությանը սոցիալական ծառայությունների մատուցում	աշխատող	1	4396.4	1020.0	1071.0	1124.6	1180.8	4396.4		
4.	Աղբահանության ծառայության մատուցման համար մասնավոր բեռնատար ավտոմեքենայի վառելիքի ապահովում	մեքենա	1	215.5	50.0	52.5	55.1	57.9	215.5		
5.	Ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի ընթացիկ նորոգում	կմ	6.7	1077.5	250.0	262.5	275.6	289.4	1077.5		
6.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	կազմակ.	1	258.7	60.0	63.0	66.2	69.5	258.7		
7.	Համայնքի տրանսպորտային միջոցի և գույքի ձեռքբերում	տրանսպ. միջոց	1	2280.0	2280.0				2280.0		
8.	Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում	շենք	1	20000.0	0.0	20000.0			1000.0		19000.0
9.	Ներհամայնքային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում	կմ	1.2	1000.0	500.0	500.0			1000.0		
10.	Մանկապարտեզի պայմանների ընդլայնում և բարելավում	քառ. մ	100	2300.0			2300.0		800.0	1500.0	
11.	Համայնքային կենտրոնի և մանկապարտեզի ջեռուցում	քառ. մ	260	5000.0				5000.0	1500.0	3500.0	
12.	Ներհամայնքային փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի անցկացում	կմ	1.0	3500.0			3500.0		2000.0	1500.0	
	Ընդամենը			88626.9	15095.0	33430.8	19377.6	20723.5	63126.9	6500.0	19000.0

Աղյուսակ 6. Համայնքի 2014-2017թթ. բյուջեների մուտքերի և դրանց հաշվին կատարվող ընդհանուր ու ուղորտային ծրագրերի ծախսերի ցուցանիշների համեմատությունը և վերլուծությունը

հազ. դրամ

Հ/հ	Ցուցանիշի անվանումը	2014	2015	2016	2017
1.	Համայնքի բյուջեի ընդհանուր մուտքերը*, այդ թվում՝	16,097.5	14,882.0	16,412.0	17,612.0
1.1	Վարչական բյուջեի ընդհանուր մուտքերը	13,399.0	14,882.0	16,412.0	17,612.0
1.2	Ֆոնդային բյուջեի ընդհանուր մուտքերը, այդ թվում՝	2,780.0	1,500.0	1,200.0	500.0
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը	81.5	1,500.0	1,200.0	500.0
2.	Համայնքի ընդհանուր և ուղորտային ծրագրերի ծախսերը, այդ թվում՝	15,095.0	14,430.8	16,377.6	17,223.5
2.1	Ընթացիկ ծախսեր	12,315.0	12,930.8	15,177.6	16,723.5
2.2	Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	2,780.0	1,500.0	1,200.0	500.0
3.	Համայնքի բյուջեի պահուստային ֆոնդ, այդ թվում՝	1,002.5	451.2	34.4	388.5
3.1	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդ	1,002.5	451.2	34.4	388.5
3.2	Ֆոնդային բյուջեի պահուստային ֆոնդ	0.0	0.0	0.0	0.0

*) Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր մուտքերի մեջ

Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ

Քանի որ համայնքը չունի իր տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթեր (գլխավոր հատակագիծ, գոտիավորման նախագիծ, ընթացիկ քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն), իսկ այդ փաստաթղթերի նախագծման (մշակման) պատվիրատուն, համաձայն <Քաղաքաշինության մասին> ՀՀ օրենքի, համայնքն է, քառամյա ժամանակահատվածում նախատեսվում է համագործակցություն ծավալել Հայաստանում գործող նախագծային ինստիտուտների հետ՝ կազմելու համայնքի (բնակավայրի) գլխավոր հատակագծի մշակման աշխատանքների նախահաշիվը: Համայնքի գլխավոր հատակագծի մշակման նախահաշիվային արժեքը հաշվարկելուց հետո միջոցներ կձեռնարկվեն՝ հայթայթելու պահանջվող գումարը ֆինանսավորման արտաքին աղբյուրներից (պետություն, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ, մասնավոր ներդրողներ), քանի որ համայնքի բյուջետային միջոցների ներկայիս սուղ վիճակն առայժմ թույլ չի տալիս կատարել նմանատիպ ծախսերը համայնքի բյուջեից:

Համայնքի համար անչափ կարևոր այս հարցի լուծման այլընտրանքային տարբերակ է դիտարկվում մոտ ապագայում Հայաստանում ծրագրվող վարչատարածքային

բարեփոխումների շրջանակներում խոշորացվող համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի նախագծումը, քննարկումը, հաստատումը և կիրառումը՝ խոշորացվող համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին:

Շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ

2014-17թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի, անտառային և ջրային տարածքների, ինչպես նաև բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում նախատեսվում է կազմակերպել և իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համագործակցել Դսեղի անտառտնտեսության հետ՝ համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունը, մասնավորապես՝ անտառում ձմեռնամուտի սանիտարական հատումները, սահմանված նորմերին համապատասխան պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար,
- լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ կենցաղային աղբը չթափելու դրա համար չնախատեսված վայրերում, զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից ու վնասումից,
- տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ լուծելու ընդհանուր աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման հարցերը,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքին տեխնիկական ջրի մատակարարման ջրային ավազանում՝ արգելելու անասունների մուտքն ավազան, կանխարգելելու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումը և վնասումը, ինչպես նաև սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման և տարածման վտանգը համայնքում,
- սահմանել վերահսկողություն համայնքում գործող քարի վերամշակման արտադրամասերի, քարհանք շահագործողների գործունեության նկատմամբ՝ ուղղված բնության և շրջակա միջավայրի պահպանմանը,
- յուրաքանչյուր տարի գարնանը համայնքում կազմակերպել 2-3 շաբաթօրյակներ՝ իրականացնելու բնության և շրջակա միջավայրի մաքրության, ծառատնկման և ծաղկատնկման աշխատանքներ, ներգրավելով նաև երիտասարդներին և դպրոցականներին:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ

Չնայած ՀՀ օրենսդրությամբ ՏԻՄ-երն այս ոլորտում պարտադիր լիազորություններ համարյա թե չունեն, այնուամենայնիվ, համայնքի ՏԻՄ-երը շահագրգռված են համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմամբ և պատրաստակամ են ըստ ամենայնի օժանդակել այս ոլորտում ցանկացած նոր նախաձեռնության, քանի որ այն մեծապես կնպաստի համայնքում նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը, բնակչության եկամուտների ավելացմանը և վճարունակության բարձրացմանը, համայնքի բյուջետային սեփական միջոցների հավաքագրման մակարդակի բարձրացմանը և ծավալի մեծացմանը, և, այս ամենի արդյունքում՝ համայնքի ընդհանուր զարգացմանը:

Համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված՝ 2014-17թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- ըստ ամենայնի աջակցել համայնքում գործող արտադրական ձեռնարկություններին՝ աստիճանաբար ընդլայնելու բազալտի վերամշակման և քարե սալիկների արտադրության ծավալները և ավելացնելու աշխատատեղերի քանակը,
- համայնքում խթանել անասնապահական, թռչնապահական և մեղվապահական մթերքների (մասնավորապես՝ կաթի, մսի, ձվի, մեղրի) արտադրության, հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծումը, գործարկումը և զարգացումը,
- համայնքում կազմակերպել և աստիճանական զարգացնել տնային պայմաններում բնական հյութերի արտադրությունը և իրացումը,
- համայնքում խթանել առևտրի և ծառայությունների փոքր ու միջին նոր կետերի բացումը, բնակչությանը և հյուրերին պատշաճ մակարդակով սպասարկումը՝ պաշտպանելով դրանց սեփականատերերի իրավունքները և շահերը,
- համայնքում դնել էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծման հիմքերը՝ ապահովելու զբոսաշրջիկների գիշերակացը տնային պայմաններում, հասարակական սնունդը, սպասարկումը, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցումը,
- աստիճանաբար նորոգել և բարեկարգել ներհամայնքային ճանապարհները և փողոցները, անցկացնել արտաքին լուսավորության համակարգեր, տեղադրել ճանապարհային նշաններ՝ նպաստելու համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանը և բիզնեսի զարգացմանը,
- համայնքային նոր կենտրոնում տարեկան 2 անգամ կազմակերպել համայնքի գործարարների հանդիպումներ, կլոր-սեղան քննարկումներ, ցուցահանդես-վաճառքներ, փորձի փոխանակման և այլ միջոցառումներ:

Աղետների ռիսկի կառավարման հիմնական մոտեցումներ

Համայնքում աղետների ռիսկի կառավարմանն ուղղված՝ 2014-17թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- համայնքի բնակչության իմացության, հմտությունների, գիտելիքների մակարդակի ուսումնասիրում և համայնքում առկա ռեսուրսների բացահայտում, որոնք հնարավոր է ուղղել աղետների ռիսկի նվազեցմանը նպաստող համայնքահեն միջոցառումների պլանավորմանն ու իրականացմանը,
- համայնքի խոցելիության և կարողությունների գնահատում, ներառյալ այդ գործընթացի կազմակերպման և իրականացման խմբի ձևավորումը, նախապատրաստական աշխատանքները, տվյալների հավաքագրումը և հետազոտումը՝ համապատասխան գործիքների և մեթոդների ընտրությամբ, վերլուծական աշխատանքների իրագործումը՝ յուրաքանչյուր փուլում ձեռնարկվող քայլերի և ակնկալվող արդյունքների ամրագրմամբ և ձևակերպմամբ,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման գործողությունների և միջոցառումների պլանի կազմում և իրականացում,
- համայնքում աղետների ռիսկի կառավարման կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված՝ 2014-17թթ. ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները և միջոցառումները՝

- համայնքի սեփականություն համարվող կոմունալ ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, ըստ հնարավորությունների՝ նորոգում և զարգացում,
- համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքի կազմակերպում,
- վերահսկողություն համայնքի բնակչությանը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր կազմակերպությունների կողմից մատուցվող կոմունալ ծառայությունների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, բնակավայրի բարեկարգում և կանաչապատում, գերեզմանատների գործունեության կազմակերպում և դրանց պահպանում և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման և որակի անշեղ բարձրացման նկատմամբ,
- համայնքի հանգստի վայրերի, խաղահրապարակների, կանաչ տարածքների խնամքի և պահպանության կազմակերպում:

Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցությանն ուղղված միջոցառումներ

Համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը ոլորտում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ միջոցառումները՝

- տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության կարգի մշակում, հանրային քննարկում, համայնքի ավագանու կողմից քննարկում և հաստատում, գործողության մեջ դնում,
- համայնքի բնակչության իրազեկվածության բարձրացում՝ ՀՀ տեղական ինքնակառավարման ոլորտի օրենսդրության և համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ ,
- համայնքի կարիքների և հիմնախնդիրների պարբերական քննարկում, վերլուծում և գնահատում՝ ֆոկլուս-խումբ քննարկումների, համայնքային հանդիպումների, ժողովների և բնակիչների հետ անմիջական շփումների և երկխոսությունների միջոցով,
- բնակիչների ներգրավում համայնքի բյուջեի և զարգացման ծրագրերի մասնակցային պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման և գնահատման գործընթացներում,
- համայնքի բնակիչների շահերի պաշտպանություն և համախմբում (մոբիլիզացիա)՝ համայնքի որոշակի խնդիրների լուծման, հանրային ծառայությունների մատուցման շուրջ,
- համայնքի ՏԻՄ-երի (ղեկավար, ավագանի), աշխատակազմի, ակտիվ բնակիչների շարունակական կրթում և վերապատրաստում տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության բնագավառում՝ համագործակցելով <Վորլդ Վիժն - Հայաստան> կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի և Ալավերդու <Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն> ՀԿ-ի հետ:

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի վիճակի վերլուծությունից երևում է, որ նախկին խորհրդային տնտեսությունից համայնքին փոխանցված ավտոպարկը և ՈԻԱԶ 469 ավտոմեքենան պիտանի չեն հետագա շահագործման համար, այդ պատճառով դրանք նախատեսվում է ընդգրկել համայնքի սեփականություն համարվող գույքի 2014-17թթ. օտարման քառամյա ծրագրում (աղյուսակ 7): Այդ նպատակով, մինչև 2014թ. հուլիսի 1-ը կգնահատվեն ավտոպարկի և ավտոմեքենայի շուկայական արժեքները և կներկայացվեն համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը՝ աճուրդային եղանակով օտարելու համար:

Համայնքի անավարտ մանկապարտեզի շենքն առայժմ նպատակահարմար չի գտնվում ներառել համայնքի 2014-17թթ. օտարման քառամյա ծրագրում՝ հետագայում դրա վերակառուցման և վերականգնման միջոցով համայնքում մշակույթի տուն հիմնելու և շահագործելու նպատակով:

Աղյուսակ 7. Համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի, շինությունների և հողամասերի 2014-17թթ. օտարման քառամյա ծրագիր

Հ/հ	Շենքի, շինության, հողամասի անվանումը	Հասցեն	Տարածք/մակերեսը (մ ²)	Վիճակի գնահատականը	Այլ բնութագրիչներ	2014	2015	2016	2017
1.	Ավտոպարկ (գարաժ)	8-րդ փող., 2 շենք	1684	Ավերված	Գործել է խորհրդային տարիներին	+			
2.	Ավտոմեքենա ՈԻԱԶ 469	8-րդ փող., 2 շենք	1 հատ	Շատ վատ	Չի շահագործվում	+			

Համայնքի բնակիչները սեփականության իրավունքով տնամերձեր կամ այլ նշանակության հողամասեր ձեռքբերելու ցանկություն և/կամ հնարավորություն առայժմ չունեն, այդ պատճառով 2014-17թթ. ընթացքում համայնքի սեփականություն համարվող հողերի օտարման քառամյա ծրագիր չի նախատեսվում:

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀԶՔԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀԶՔԾ-ում 2014-17թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, համայնքային ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀԶՔԾ-ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք չորս տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2014-17թթ. ՀԶՔԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶՔԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Լոռու մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Լոռու մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶՔԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԶՔԾ-ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ մոնիթորինգի կենթարկվի և կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀԶՔԾ-ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀԶՔԾ-ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀԶՔԾ-ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՔԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶՔԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀԶՔԾ-ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀԶՔԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ քառամյա գնահատում՝ ՀԶՔԾ-ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀԶՔԾ-ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԶՔԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ չորս տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀԶՔԾ-ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան կամ քառամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀԶՔԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՔԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՔԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ
ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ²

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2012թ. փաստ.	2013թ. փաստ.	2014թ. կանխ.	2015թ. կանխ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	3601,1	3601,1	3601,1	3601,1	3601,1	3601,1
2.	Բնակչության թիվը, այդ թվում՝	մարդ	750	726	715	710	720	730
	կանայք	մարդ	373	358	353	350	355	360
	տղամարդիկ	մարդ	377	368	362	360	365	370
3.	Բնակելի առանձնատների թիվը	տուն	163	163	163	163	164	165
	ընդհանուր մակերեսը	հազ.քմ	163	163	163	163	164	165
4.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	5	5	5	6	7	8
	այդ թվում՝ բնակչությունից	տոննա	5	5	5	6	6	7
5.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	0	0	0	1	1	1
6.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	0	0	0	1	1.5	2
7.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	0	0	0	0.25	0.3	0.5
8.	Ոռոգելի հողերի մակերեսը	հա	0	0	0	10	12	18
9.	Խմելու ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգի երկարությունը	կմ	6.7	6.7	6.7	7.0	7.2	7.5
16.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	9	9	9	9	9	9
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	63	63	63	63	63	63
18.	Խոշոր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	560	555	550	555	560	565
	կովերի	գլուխ	260	258	255	259	261	265
19.	Մանր եղջերավոր անասունների քանակը, այդ թվում՝	գլուխ	595	592	590	593	595	600
	ոչխարների	գլուխ	395	393	392	394	395	398
	այծերի	գլուխ	200	199	198	199	200	202
20.	Առևտրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝	հատ	5	5	5	6	7	8
	առևտրի օբյեկտներ	հատ	5	5	5	6	6	7
	բենզինի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	1	1

² Այս աղյուսակում բերված՝ համայնքի ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշների ընտրությունը պայմանավորված է համայնքի փոքր չափերով և առանձնահատկությունները բնորոշող չափանիշներով:

	գազի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0
21.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	941,1	941,1	941,1	941,1	941,1	941,1
22.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի մակերեսը	հա	311,1	511,1	511,1	525	550	575
23.	Վարձակալությամբ տրամադրված հողերի օգտագործման մակարդակը	%	95	90	95	96	97	98
24.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	10	10	11	12	11	10
25.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	զբաղեցրած հողատարածքը	հազ.քմ	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
	շենքի տարածքը	քմ	312	312	312	312	312	312
	երեխաների թիվը	մարդ	18	15	13	15	15	25
	խմբերի թիվը	խումբ	1	1	1	1	1	1
	աշխատողների թիվը	մարդ	2	2	2	2	2	2
26.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	աշակերտների թիվը	մարդ	104	99	95	97	100	105
	աշխատողների թիվը	մարդ	28	28	27	27	28	28
	մանկավարժների թիվը	մարդ	19	19	18	18	19	19
	դասարանների թիվը	դաս.	12	12	12	12	12	12
27.	Մշակութային հիմնարկների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0
	երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0
	խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	0
28.	Առողջապահական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	650	645	640	650	670	700
	աշխատողների թիվը	մարդ	1	1	1	1	2	2
29.	Սոցիալապես խոցելի ընտանիքների թիվը	ընտ.	63	62	61	60	58	55
30.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	117	117	115	113	112	111
31.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	22	20	19	18	19	19
32.	Ծնողազուրկ երեխաների թիվը	մարդ	3	3	3	2	2	2
33.	Աշխատունակների թիվը	մարդ	410	400	395	392	395	400
34.	Զբաղվածների թիվը	մարդ	296	290	288	286	290	295
35.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	114	110	107	106	105	103
36.	Ընտանեկան նպաստի համակարգում հաշվառված ընտանիքներ թիվը	ընտ.	38	38	36	34	33	32
37.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	36	33	32	31	30	29
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	18.5	16.1	18.7	21.0	22.8	24.1
39.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	19.0	17.5	22.2	22.1	25.8	24.6
40.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	13.4	21.9	21.8	22.7	25.7	26.2

41.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	0.0	0.0	18.4	10.4	7.3	2.9
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	96.5	97.3	97.5	97.8	98.1	98.5
43.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	96.8	97.4	97.6	97.9	98.3	98.8
44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	88.1	90.0	91.0	92.1	93.2	93.6
45.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	87.0	87.2	91.1	92.3	93.5	93.9
46.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	62.4	74.1	54.3	57.9	51.2	55.8